

ሰንበት ዘኔቆዲሞስ

መጋቢት 27 2007 ዓ.ም. (April 5 2015)

ንጥቂ ንብርሃን ተቆቢልካ ምኽክልል

መዝሙር፡ ሐረ ኅቤሁ ዘስሙ ኒቆዲሞስ ወይቤሎ ለኢየሱስ...

‘ኒቆዲሞስ ዝስሙ ናብ ኢየሱስ ከደ ረቢ ሊቅ ንስኻ መምህር ኮንካ ካብ አምላኽ ከም ዝመጸእካ ንሕና ብኣኻ ንአምን ኢና ከም ወዲ አምበሳ በጥ ኢልካ ደቂስካ ብትንሣኤኻ አተንስአኒ’።

ንባባት ሌፈ 2:4-10፥ 1ዮሐ 4:1-10፥ ግ.ሐ.5:34-ፍ፥ ዮሐ 3:14-21

ምስባክ፡ ሐወጽከኒ ሌሊተ ወፈተንኮ ለልብዮ፥ አመ ከርከኒ ወኢተረክበ ዓመጸ በላዕሌዮ፥ ከመ ኢይንብብ አፉዮ ግብረ እገላ እመ ሕያው። ‘ንልበይ ተዓዘብካዮ ብለይቲ በጻሕካዮ፥ መርጫርካንስ ገለ ክፉእ አይረኽብካን፥ ብአፈይ ከም ካልአት ሰባት ክፉእ አይዛረብን እየ’ መዝ. 17:3።

ሰንበት ዘኔቆዲሞስ ኢና ዘኪርና ዘሎና። ኒቆዲሞስ ምሁር ሕጊ ግን ነቲ ኢየሱስ ዘስተምህሮን ዝገብሮን ዝነበረ ብማዕዶ ርእዩ ዝአመነ ኢዩ። ጉዕዞ እምነት ንበይኑ በቲ ዝሰምዖ ዝነበረን ዝርአዮን እዩ ጀሚርዎ፥ ነቲ ዝነበሮ እምነት ከረጋግጽ ኢሉ ኸአ ኣብ ኢየሱስ ብለይቲ ኣብ ጽምዖ ክምሃር ክፈልጥ ኢሉ መጺኡ። ”መምህር ብጀካ እቲ አምላኽ ምስኡ ዝኾነ ሰብ ነዚ ንስኻ እትገብሮ ዘሎኻ ተአምራት ኪገብሮ ዚኽእል ሓደ እኳ የልቦን እሞ ንስኻ መምህር ኩንካ ኻብ አምላኽ ከም ዝመጸእካ ንፈልጥ ኢና” በሎ። እዚ ብለይቲ ምምጽኡ፥ መጀመርያ አባል ቤት ምኽሪ አይሁድ ስለ ዝነበረ፥ ዝነበሮ ሓላፍነትን ክብርን ምስ ኢየሱስ ብግሁድ ክራኽብ አየፍቅደሉን ነሩ ስለዚ ብሕቡእ ክረኽቦ ወሲኑ። ካልአይ ንኢየሱስ ብጽምዖ ንበይኑ ዝደለዮ ክዕልል ኢሉ ካብቲ ኣብ ውሽጡ ዝሰምዖ ጸልማት ወጺኡ ኣብ ብርሃን ክአቱ ስለ ዝደለ ብለይቲ ኣብ ኢየሱስ መጺኡ። ንኢየሱስ ንበይንኻ ክትረኽቦ ክተዕልሎ ምኽክልል ጸጋ ብርሃን እዩ ዝዕድል ምኽንያቱ ንሱ ምንጪ ሕይወትናን ተፈጥሮናን ስለ ዝኾነ ኒቆዲሞስ ነዚ ጸጋ እዩ ኣብ ግብረ ርእይዎ።

ኣብ ሕይወት ኒቆዲሞስ ብዙሕ ነገራት ኢና እንምሃር፡

- **ኣብ ኢየሱስ መጺእካ ምኽክልል፡** ካብ ዘሎናዮ ኣብ ኢየሱስ ገጽና ክንጉዕዝ ክንክእል ኣሎና። ግላዊ ውሳኔ የድልየና ነቲ አምላኽ በብዕለቱ ዝገልጸና ኣለሊና ኣብኡ ክንምለስ እሞ ምስኡ ክንራኽብ ይግብአና። ነቲ ኅልቢቡ ዝሕዘና ጸልማት ክቕንጠጥ ኣብ ኢየሱስ ክንቀርብ ይግባእ። ከም እንድርያስ ሓዋርያ ንመድኃኒ ረኺብናዮ ክንብል ክንክእል ኣሎና።
- **ንኢየሱስ ኣብ ጽምዖ ምርካቡ፡** ጫውጫውታ ኣብ ዝበዝሖ ክንሰምዕ ክነስተውዕል ይኸብደና እዩ ስለዚ ብለይቲ ይኹን ብቀትሪ ኣብ ጽምዖ ንአምላኽ ክንረክብ ጊዜ ክንውስን ኣሎና። ነበይነይ ምስ አምላኽይ ክዛረብ እደሊ ኣሎኹ ኢልና ክንረኽቦ ክንዛረቦ። እዚ እዋን ጸም ፶ ፍሉይ እዋን ጽምዖን ንኢየሱስ ብግልና ክንረኽቦ ዝዕድም ፍሉይ እዋን እዩ።
- **ንኢየሱስ ኩሉ ዘጸግመና ገሊጽና ክንክእል ኣሎና፡** ዓቕምና አፍልጦና ከምኡ እንነብሮ ዓለምና ኣብ ጉዕዞ ሕይወትና ክበድ ይፈጥረልና እዩ ስለዚ ሎሚ ነቲ ንአምላኽ ከይንርኢ

ከይንቅርብ ከዊሉና ዘሎ ሒዝና ናብ ኢየሱስ ንቕረብ። ንሱ ሓቅን መገድን ሕይወትን ስለ ዝኾነ ክመርሓና ክነግረና እዩ ግን መጀመርያ ኣብኡ ንቕረብ።

- **ንሓቂ መስኪርካ ምኽኣል።** ኒቆዲሞስ ኣብ ኢየሱስ ሓቂ ርእዩ ስለ ዝኸኣለ ብለይቲ ኣብኡ መጺኡ፣ ዝያዳ ክፈልጥ ዝያዳ ኣብ ሓቂ ክነብር ስለ ዝደለ። ሓቂ ኣብ ኣምላኽ ጥራሕ እያ እትርከብ። ንሓቂ ክትረኽባን ምስ ረኽብካያ ክትዕቅባ ቀሊል ኣይኮነን። ብዙሓት ሰማዕታት ሕይወቶም ዝሃቡ ንሓቂ ክብሉ እዮም ስለዚ ሓቂ ኣብ እንደልየሉ እዋን እቲ ጉዕዞ ከቢድ ምዃኑ ፈሊጥና ኣብ ምንጪ ሓቂ ዝኾነ ኢየሱስ ንምጻእ።

ኢየሱስ ኣብ ሕይወት ነፍሲ ወከፍና ዘምጽኦ ዘሕጉስ ዜናን ምንጪ ናይ ኩሉ ሓጎስ ዮሓንስ ወንጌላዊ ክገልጽ እንከሎ “በቲ ሓደ ወዱ ዝኣመነ ዘበለ ኩሉ ናይ ዘለዓለም ሕይወት ምእንቲ ኺረክብ እምበር ከይጠፍእሲ ኣምላኽ ንወዱ በጃ ኽሳዕ ዙህብ ክሳዕ ክንድዚ ንዓለም ኣፍቀራ” (ዮሐ 3:16) ይብል።

ዕድል ኣብ ድሕነት ክንሳተፍ ብነጻ ይውሃበና ኣሎ። ክነጽጎ ወይ ወይ ክንቅበሎ ናይ ነፍሲ ወከፍና ነጻ ውሳኔ እዩ። ዝኾነ ተጽዕኖ ወይ ምግዳድ የብሉን። ኣብዚ ዝውሃብ ዕድል ክገልጽ እንከሎ “ኣብኡ ዝኣመን ዘበለ ኩሉ ክድገን እምበር ኩፍረድ ኢሉ ኣይኮነን” ይብል። ኣብዚ ጊዜ ጸም እዚ ጸጋ እዩ ተዋሂቡና ዘሎ “ንኹሉ ዝኣመን ዘበለ ኣምላኽ ጸግኡ ክህብ/ክዕድል ድላዩ እዩ”። እቲ ዘገርም ብዛዕባ እዚ ጸጋ ወላ እኳ ንኣምላኽ ክገልጹ ብዘይመጠን ዓቢ ዋጋ ዘለዎ ይኹን እምበር ንኹልና ብዘይ ሓደ ግብሪ ብነጻ እዩ ዝውህበና። ህያብ ኣምላኽ ብነጻ ዝተዓደልናዮ ክቡር ዋጋ ዘለኦ እዩ። እምብኣር ጉዳይ ድሕነትና ፍረ ከምዘልኦ ክግለጽ ሓደ ነገር የድሊ። ነቲ ብኢየሱስ ክርስቶስ ኣቢሉ ዝተዋህበና ፍሉይ ህያብ ኣምላኽ እናኣመስገና ክንቅበለ። ጊዜ ጸም ጃ ነዚ ኣፍደገ ድሕነት ይኸፍተልና ስለ ዘሎ ክንቅበሎ ስንድዋት ክንከውን ኣሎና። ኣብኡ ክንኣምንን ጽቡቕ ሕይወት ክነብር ስንድዋት ክንከውን ኣሎና።

“ብርሃን ናብ ዓለም መጸ ደቂ ሰብ ግና ግብሮም ክፉእ ስለ ዝኾነ ካብ ብርሃን ጸልማት ፈተዉ” (ዮሐን 3:19)። ኣብዚ ቃል ኢየሱስ እንርእዮ ነፍሲ ወከፍና ካብ መገዲ ኣምላኽ ከም እንወጽእ ኣሚና ኣብኡ ክንምለስ ጌጋና ክንእመን እሞ ኣብ ብርሃኑ ክንምለስ እዩ ዘዘኻኸረና ዘሎ።

ኣብ ሓደ ዝንገር ታሪኽ ሓደ መዓልቲ ንጉሥ ፍረደሪክ ዳግማይ ናይ ፕራሻ (ጀርመን) ኣብ በርሊን ቤት ማእሰርቲ ይበጽሕ ነሩ። ብዙሓት ካብቶም እሱራት ነዚ ዕድል ተጠቂሞም እናተደፋፍኡ ጉዳዮም ክርክቡም ኣብ እግሩ እናወደቑ ይልምንዎ ነሮም። ሓደ እሱር ግን ኣብ ሓደ ኩርናዕ ኮፍ ኢሉ ነሩ። እዚ ነቲ ዝርኢ ዝነበረ ንጉሥ ገሪምዎ። ንጉሥ ኣብቲ እሱር ዘለዎ ቅርብ ኢሉ “እንታይ ስለ ዝገበርካ ኢኻ ኣብዚ ተኣሲርካ ዘሎኻ” እናበለ ሓቲትዎ። “ብረት ተጠቂምካ ሰሪቕኻ ዝብል እዩ ጎይታይ” እናበለ መሊሱ። እቲ ንጉሥ “እሞ ፈጺምካዮ ዲኻ” ኢሉ ንጉሥ ሓቲቱ? እወ ጎይታይ ብዝገበርክዎ ኸኣ ክቕጽዕ ይግብኣኒ እዩ” እናበለ እሱር መሊሱ። እቲ ንጉሥ ሽዑ ነቶም ሓለውቲ “ነዚ በደለኛ ሰብ ካብዚ ኣውጽእዎ ነዞም ኩሎም ኣብዚ ዘለዉ ንጹሓት ከበላሹ ኣይደልዮን እዩ” ኢሉ ካብ ቤት ማሕቡስ ኣጸጸዎ ይብሃል።

ጌጋና ምስተኣመና ጥራሕ ኢና ክሕደገልና ዝኽእል። ሓደ ካብቲ ዝበለጸ ተስፋ ዝህብ ኣብ ቅ. መጽሓፍ እንረኽቦ “ኃጢአትና እንተ ተናዘዝና ኣምላኽ እሙንን ጸድቕን ስለ ዝኾነ ንኃጢአትና ይቕረ ኪብለልና ካብ ኩሉ በደልናውን ኬንጽሓና እዩ” (1ዮሐ 1:9) ዝብል እዩ። ብኃጢአትካ ምንሳሕ እቲ ቀዳማይ ስጉምቲ ከም ብሓዲስ ከም እትውለድ ምዃኑ ኣብ ናይ ሎሚ ወንጌል

ተጠቂሱ ንረኽቦ። ብኸምዚ ጥራሕ እዩ ኸአ ንመገዲ ጸላም ሓዲግና ኣብ መገዲ ብርሃን ክንኣቱ እንኽእል።

ሓደ ንመገዲ ኣምላክ ዝነጸግ ንጸላም እዩ ዝመርጽ ካብ ብርሃን ይሃድም። ንርእስና እሞ ምስ ሕያዎትን ቅኑዓትን ሰባት ኣወዳዲርና ንርእያ ሽዑ ድኽመትና ሕመቕና ክንርኢ ክንክእል ኢና። ሓደ ኣልሲቢያደስ ዝብሃል ዓርኪ ሶቕራጠስ ግሪካዊ ፍላስፋ ጸጸኒሑ ይሓርቕ የንጸርጽር ይርኣ ነሩ ከምዚ እናበለ ኸአ ተዛሪቡ ይብሃል “ሶቕራጠስ እጸልኣካ እየ ምኽንያቱ ኩሉ ጊዜ ክረኽበካ እንከሎኹ ንርእሳይ ከምዝርኢ ትገብረኒ” ኢልዎ ይብሃል። ሓደ ኣብ ሕማቕ ነገር ዝተጸምደ ሰብ ዝኾነ ብርሃን ንግብሩ ዝገልጽ ኣይደልን እዩ፤ እቲ ጽቡቕ ዝገብር ሰብ ግን ኣብ ብርሃን ክወጽእ ኣየሰክፎን እዩ ግብሩ ቅኑዕ ስለ ዝኾነ።

ሓደ እዋን ሓደ ኣርቲተክት ናብ ጥላቶ ግሪካዊ ፍላስፋ ቀሪቡ ሓደ ገዛ ውላ ሓደ ክፍሉ ክርኣ ዘይክኣል ክሃንጽ ከምዝኽእል ሓበሮ ይብሃል። ጥላቶ ከኣ “ናፍሲ ወከፍ ክፍሊ ክርኣ ከምዝክኣል ገርካ እንተ ሃነጽካ ዕጽፊ ክኸፍለካ እየ ኢልዎ ይብሃል። ሕማቕ ግብሪ ጥራሕ እዩ ክርኣ ዘይደለ ከምኡ ካልእ ክርእዩ እውን ዘይደለ። ንኢየሱስ ከም ብርሃና ክንቅበሎ እንተ ኸኣልና ሕይወትና ክቕይረልና እዩ። ኣብ ኢየሱስ እንተ ቐሪብና ምስኡ እንተ ኣዕለልና ነዚ ዝስዕብ ክንቅበል ኢና።

- **ሰላም ምስ ኣምላኽ ክህበና እዩ።** ኣዳም ሕጊ ኣምላኽ ምእዛዝ ምስ ኣበዩ ካብኡ ሃዲሙ። ቃኤል ንሓዉ ምስ ቀተሎ ንኣምላኽ ስለ ዝፈርሐ ንርሑቕ ዓዲ ሃዲሙ፤ ነገስታት እስራኤል ኣብ ኣምልኹ ጣዖትን ዝርጋንን ምስ ኣተዉ ንነብያት ኣምላኽ ነቶም መልእኽቲ ኣምላኽ ዘምጽኡ ዝነበሩ ክርእይዎም ይደልዩ ኣይነበሩን። እምብኣር ኢየሱስ ሎሚ ነዚ መንፈስ እዚ ክንስዕር ይደልየና ኣሎ። ንኣምላኽ ነቲ ፈቃር ኣቦ ዝኾነ ክንረኽቦ ይደልየና ኣሎ ሽዑ ደቂ ቤት ክንከውን ኢና።
- **ምስ ሰባት ሰላም ክህበና እዩ።** ኃጢአትና ስለ ዝተሓድገልና ንሕና እውን ክንሓድግ ኣሎና። በደል ሰባት እንተ ሓደግና ከምቲ ኣምላኽ ዝርእዮም ገርና ክንርእዮም ኢና። ነዚ እንተ ገበርና ደቂ ሓንቲ ስድራ ብፍቕሪ ዝተጠርነፍና ክንከውን ኢና። እዚ ጥራሕ እዩ መልሲ ነዛ ተረቢሻ እንርእያ ዓለምና፤ ሃገርና ሕብረተሰብና እቲ ሓቂኛ መልሲ ክህብ ዝኽእል።
- **ኣብ ውሽጥና ሰላም ክህበና እዩ።** ሰብ ልዕሊ ዝኾነ ነገር ንርእሱ እዩ ዝፈርሕ። ድኽመታትና ንፈልጥ ኢና፤ ናይ ገዛእ ርእስና ብርታዔ ፈተና ንፈልጦ ኢና፤ ክንገብሮ ዝግብኣናን ናይ ገዛእ ርእስና ዘድሊ ነገራት እውን ንፈልጥ ኢና፤ ነዚ ኹሉ እናፈልጥና ከም ዘይፈለጥና ኮና ዝጥዕመና ዝበልናዮ መሪጽና ክነብር ንፈቱ። ብዙሓት ሰባት ካብ ገዛ ርእሶም ክሃድሙ ኣቋርጽ መገዲ ይመርጹ ግን ኩሉ ዝገብርዎ ዝመረጽዎ ግዝያዊ እዩ። እቲ እንኮ መፍትሒ ናይ እዚ ኹሉ ንኢየሱስ ክርስቶስ ምቕባልን ከም ዋሓስና ከም ሓጋዚና ምቕባሉ ሽዑ መገድና እናጸረግና ክንጉዓዝ ይግባእ። ንሓደ ነገር ከምቲ ኣብ ቅድሚ ሰባት ክንገብሮ ዘይንደሊ ነበይንና እውን ክንገብሮ ከምዘይግብኣና ንግበር። እዚ ሓደ ንእሽቶ ነገር ኣብዚ እዋን ጾም ቧ ከም ደቂ ብርሃን ክንገብሮ ዝግብኣና እዩ።

ቅ. ጳውሎስ ዝጸሓፉ ኣብ ሰብ ኤፊሶን ዝጸሓፉ ቀዳመይቲ ንባብና ዘዘኻኸር ቃላት ንረኽብላ። ኣምላኽ ኣብቲ ሕማቕ ኩነታት ኣብ እንርከበሉ እዋን ከድሕነና ክዕረቕና ክንምለሶ ይደሊ። “ንኣና ብበደልና ምዑታት እኳ እንተ ነበርና ምስ ክርስቶስ ሕያዎን ገበረና፤ ብጸጋ ኢኹም ዝደኃኹም” (ኤፈ. 2:5) ይብል። እዚ ኹሉ መግለጺ ፍቕርን ምሕረት ኣምላኽን እዩ። ልዕሊ ኹሉ ዝገልጽ ምሕረት ኣምላኽ ኣብ ተግባር ክርኣ እንከሎ እዩ። ብግብርና ዘተዋህበና ኣይኮንንን ባዕልና

ንርእስናእውን ክንሕግዝ ኣይንኸእልን ኢና። ኣብዚ ናይ ኣምላኽ ጸጋን ዕብየት ግብሩን ንርኢ። ፍቕሪ ኣምላኽ ብኩነታትና ኣይውሰንን እዩ። ኣባና ጽቡቕ ነገር ስለ ዘሎ ኣይኮነን ዘፍቅረና። ብኣንጻሩ ንሱ ዘፍቅረና ኣብኡ ኩሉ ጽቡቕ ነገር ዘበለ ስለ ዝርከብ እዩ።

ሎሚ ቦቲ ኣምላኽ ዝገበረልና ሰናይ ነገር እናተሓጎስና እንከሎና ክነስተውዕለሉ ዝግብኣና ነገር ኣሎ። “እምኽ እንታይ ንበል፡ ጸጋ ምእንቲ ኺበዝኅሲ ኃጢአት እናገበርናዶ ንንበር” ብርግጽ ከምኡ ኣይኮነን፤ ምኽንያቱ ንዝኾነ ነገር ተዋሂቡና ንዘሎ ከም ግብኡ ወይ ከም መሰል ገርና ክንርእዮ የብልናን። ክንጻወቶ ዘሎና ወይ ክነበርክቶ ዝግብኣና ግደ ኣሎና። ጸጋ ኣምላኽ ክንድኅን ተዋሂቡና ኣሎ፤ ግን ክንቅበሎ ክንደልዮ ኣሎና፤ ንዝኾነ ካብ ጸጋ ኣምላኽ ካብ ምቕባል ደው ከብለና ዝኸእል ነገር ደው ክነብሎ ኣሎና። ጳውሎስ ምስ ኣምላኽን ምስ ክርስቶስን ዝህልወና ርክብ ክገልጽ እንከሎ “ንሕና ነቲ ኣምላኽ ኣቕዲሙ ዘዳለወልና ሠናይ ተግባራት እናፈጸምና ምእንቲ ኸንነብር ብክርስቶስ ኢየሱስ ዝፈጠረና ፍጡራት ኣምላኽ ኢና” (ኤፌ 2፡10) ይብል። ጳውሎስ በዚ ደው ኣይብልን እዩ፤ ኣምላኽ ስለምንታይ ከምዝፈጠረና ክገልጽ እንከሎ “ከምቲ ንሱ ካብ መጀመርያ ዝደልዮ ጽቡቕ ሕይወት ክነብር” እዩ። እሞ ነዚ ኣምላኽ ዝደለዮ ጽቡቕ ሕይወት ንነብር ዘሎና?

ብርግጽ ጸጋ ብምልኡ ብክርስቶስ ተዋሂቡና እዩ። እንተኾነ ነቲ ጸጋ ብምልኡ ክንቅበሎን ኣብ ድሕነት ምሉእ ሱታፊ ክህልወና ካብ መጀመርያ ክንፍጠር እንከሎና ክንገብር ዝተባህለና ክንገብር ኣሎና። እምብኣር ነዚ ዕድል ተጠቂምና ኣብዚ ቅዱስ እዋን ጸም ሿ ሕይወትና ክንቅይር ኣብ ኢየሱስ መድኃኒና ንምጻእ። “ነቲ ካብ መጀመርያ ክንፍጠር እንከሎና ክነብር ዝተደለ ሕይወት ንንበር” ካብ ኣምላኽ ኣይንፈለ ኣብኡ ከምንመጽእ ንጽዓር ነዚ ኸኣ የብቅዓና።

ኣባ ንጉሠ ፍሥሓ